

Digitally signed by
Library TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA CADASTRU, GEODEZIE ȘI CONSTRUCȚII
CATEDRA DREPT PATRIMONIAL

Viorica URSU

DREPTURILE PATRIMONIALE

Suport de curs

Chișinău
U.T.M.
2015

Suportul de curs la disciplina „Drepturile patrimoniale” tratează 8 teme de studiu, ce reflectă una dintre cele mai principale părți ale dreptului civil, și anume determinarea și cercetarea multiaspectuală a drepturilor patrimoniale în RM, adică a drepturilor reale (drepturile reale principale și drepturile reale accesorii), a drepturilor de creanță, a drepturilor proprietății intelectuale în sistemul drepturilor patrimoniale etc.

Prezentul suportul de curs este destinat studenților anului I ai programului de masterat „Drept Patrimonial” din cadrul F.C.G.C., Universitatea Tehnică a Moldovei.

Autor: Viorica Ursu, lector superior, doctorand

Recenzent – Climova Alla, conf. univ., dr.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Ursu, Viorica

Drepturile patrimoniale : Suport de curs / Ursu Viorica; Univ. Tehnică a Moldovei.– Chișinău: Tehnica-UTM, 2015 – 112 p.

Referințe bibliogr.: p. 109-112 (69 tit.). – 50 ex.

ISBN 978-9975-45-366-0

347.91(075.8)

P68

Bun de tipar **07.04.15.** Formatul hârtiei 60x84 1/16.

Hârtie ofset. Tipar RISO Tirajul **50 ex.**

Coli de tipar **7** Comanda nr.**24**

U.T.M., 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 168.

Secția Redactare și Editare a U.T.M.

2068, Chișinău, str. Studenților, 9/9

© U.T.M.,2015

SUMAR

PRELIMINARII	4
COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI	5
ADMINISTRAREA DISCIPLINEI.....	7
TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR	7
TEMA 1. Noțiunea și clasificarea drepturilor patrimoniale	8
TEMA 2. Corelația dintre drepturile patrimoniale și patrimoniu	12
TEMA 3. Esența și particularitățile drepturilor reale în sistemul drepturilor patrimoniale	20
TEMA 4. Probleme teoretice și practice ce țin de conținutul drepturilor reale.....	29
TEMA 5. Esența și particularitățile drepturilor de creanță în sistemul drepturilor patrimoniale	49
TEMA 6. Probleme teoretice și practice ce țin de conținutul drepturilor de creanță.....	56
TEMA 7. Esența și particularitățile drepturilor proprietății intelectuale în sistemul drepturilor patrimoniale.....	75
TEMA 8. Aspecte teoretice și practice privind răspunderea pentru încălcarea drepturilor patrimoniale.....	89
SUGESTII PENTRU ACTIVITATEA INDIVIDUALĂ.....	106
EVALUAREA DISCIPLINEI	107
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	109

PRELIMINARII

Drepturile patrimoniale reprezintă una dintre cele mai principale părți ale dreptului civil, de aceea studierea acestei discipline în cadrul programului de masterat Drept Patrimonial este binevenită. Disciplina „Drepturile patrimoniale” are ca obiect principal determinarea și cercetarea multiaspectuală a drepturilor patrimoniale în R.M., adică a drepturilor reale (drepturile reale principale și drepturile reale accesorii), a drepturilor de creanță, a drepturilor proprietății intelectuale în sistemul drepturilor patrimoniale etc.

La fel, această disciplină urmărește cercetarea temeinică de către masteranzi a unor cunoștințe teoretice adecvate care să faciliteze și să inspire acestora abilitățile necesare în activitatea de soluționare a problemelor teoretice și practice privind patrimoniul și drepturile patrimoniale în cadrul instituțiilor științifice, instituțiilor de învățământ, la fel în cadrul autorităților administrației publice, companiilor de stat sau private, competențele și funcțiile cărora necesită cunoștințe în domeniul dreptului patrimonial.

Nu în ultimul rând, cercetarea va implica și evidențierea lacunelor din legislația R.M. și elaborarea propunerilor de lege ferenda, în scopul îmbunătățirii legislației R.M. și compatibilizării prevederilor normelor din domeniul drepturilor patrimoniale la standardele europene.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Acte normative

1. Acordul de colaborare pentru combaterea încălcărilor drepturilor în domeniul proprietății intelectuale din 06.03.1998, Legea Republicii Moldova nr. 433-XV din 27 iulie 2001
2. Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor din 14.04.1891, Hotărârea Parlamentului nr. 1624-XII din 26 octombrie 1993;
3. Codul Civil al Republicii Moldova Nr. 1107-XV din 06.06.2002 Monitorul Oficial al R. M. Nr. 82-86 din 22.06.2002;
4. Codul civil al României, aprobat prin LEGEA 287/2009 / <http://www.dsclex.ro/coduri/cod.civil.pdf>
5. Codul civil francez din 30 august 1816, „Code civil” Editura “Daloz” 1999;
6. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008, Monitorul Oficial Nr. 3-6 din 16.01.2009.
7. Codul cu privire privind protecția invențiilor, nr. 50-XVI din 07.03.2008;
8. Codul de procedură civilă a Republicii Moldova nr. 225-XV din 30.05.2003 M.O. Nr. 111-115 din 12.06.2003;
9. Codul Familiei al R.M., adoptat prin Legea R.M. nr.1316-XIV din 26 octombrie 2000, intrat în vigoare la 26 aprilie 2001 // M.O. nr.47-48/2001.
10. Codul penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002, Monitorul Oficial Nr. 72-74 din 14.04.2009
11. Constituția R.M. din 29.07.1994, Monitorul Oficial Nr. 1 din 18.08.1994;
12. Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale din 20.03.1883, Hotărârea Parlamentului nr. 1328-XII din 11 martie 1993;
13. Hotărârea Guvernului nr. 1362 din 21.10.2002 privind Regulamentului reprezentanților în proprietatea industrială;
14. Hotărârea Guvernului nr. 783 din 30.06.2003 cu privire la evaluarea obiectelor de proprietate intelectuală;
15. Legea condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30. 03. 2000, Monitor Oficial nr. 130-132 din 19. 10. 2000;
16. Legea cu privire la bursele de mărfuri nr. 1117 din 20. 07. 1997; Monitorul Oficial Nr. 70 din 25. 07. 1998
17. Legea cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354 din 28. 10. 2004.

18. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010
19. Legea R.M. cu privire la difuzarea exemplarelor de opere și fonograme, nr.1459-XV din 14.11.2002;
20. Legea R.M. privind protecția desenelor și modelelor industriale, nr. 161-XVI din 31.08.2007;
21. Legea R.M. privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, nr. 66-XVI din 27.03.2008;
22. Legea R.M. privind protecția mărcilor, nr. 38-XV din 29.02.2008;
23. Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor din 19.06.0970, Hotărârea Parlamentului nr. 1624-XII din 26 octombrie 1993;

Literatura recomandată

24. Andrei Briceac, Avocat coordonator PB & Partners „Protecția juridică a consumatorilor care procură apartamente prin contracte de investiții în construcție”;
25. Bîrsan Corneliu, Gaiță, Maria, Pivnicerul Mona Maria, Drepturile reale, Iași, ed. Institutul European, 1997, p. 110;
26. Bloșenco A. Răspunderea civilă delictuală. Chișinău, 2002;
27. Brânză S., Ulianovschi X., Stati V. et. al. Drept penal. Partea specială. Ediția a II-a. Chișinău: Cartier, 2005, p. 211-220;
28. C. Hamangiu, I. Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu, *Tratat de drept civil român*, Editura “All” 1998;
29. C. Stătescu, C. Bîrsan, „*Drept Civil. Teoria generală a drepturilor reale*”, Universtatea din București, 1988, p.4;
30. Chelaru E., Curs de Drept Civil. Drepturile reale principale, București, edit. ALL Beck, 2000;
31. Corina Buzdugan, *Clasificarea drepturilor subiective civile* / <http://fiatiustitia.ro/ojs/index.php/fi/article/view/74/61>
32. Corneliu Bîrsan, *Drept civil: Drepturile reale principale*, ed. II, ed. Hamangiu, București, 2007, pag. 17;
33. Dandara Liliana, Uzufuctul - dezmembrământ al dreptului de proprietate, Centrul editorial - poligrafic U.S.M., Chișinău, 2005;
34. Dimitrescu Grigore, Drept roman, vol. I, Imprimeriile Independența, București, p. 415;

35. Dincă Mihai, Analiza juridico – penală a infracțiunilor privind dreptul de proprietate intelectuală. Teză de doctor în drept / http://www.cnaa.md/files/theses/2012/21494/mihai_dinca_thesis.pdf
36. Dogaru Ion, Drept civil, Ideea curgerii timpului și consecințele ei juridice, ed. ALL BECK, București 2002, pag. 337-338;
37. Dorin Cimil, Antecontractul / <https://dreptprivat.wordpress.com/2011/06/24/antecontractul/>
38. Dr. Eugenia Cojocari, Dr. Marcel Cușmir, Carolina Ciobanu, Vitalie Cojocari “*Drept civil, Drepturi reale*” (note de curs), Chișinău 2003 Institutul Nistean de economie și drept din Moldova pag 166;
39. E. Picard, *Le droit pour*, Paris, 1920, p. 94; G. Marty, P. Raynaud, *Droit civil*, tome I, Paris, 1956, p. 248; B. Starck *Droit civil. Introduction*, Paris, 1972, p. 97-98; A. Weill, F. Terré, *Droit civil. Introduction générale*, Paris, 1979;
40. Eugen Chelaru “*Drepturile reale principale*” *Curs de drept civil*, București Editura “All Beck” 2000;
41. Filipescu I., Drept Civil. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale., București, edit. Actami, 1998;
42. Fr. Terré, Ph.Simler, „*Droit Civil. Les biens*” 4e éd., Précis Dalloz, 1992, Paris, p.3-5;
43. Gerard Cornu, *Droit civil (Introductions. Les personnes. Les biens)*, Paris,1990, pag. 390;
44. Goinea, Vasile, *Curs de drept Civil: dreptul de proprietate și alte drepturi reale / Univers Spiru Haret – București*; ed. Fundația de mîine, 1996, p. 30;
45. Hamangiu C., N. Georgian, *Codul adnotat cu doctrina franceză și română și jurisprudența completă de la 2868*, București, pag. 42;
46. I. Deleanu, S. Deleanu, *Adagii și locuțiuni latine în dreptul românesc*, Editura Fundației „Chemarea”, Iași, 1993, p. 161;
47. Ion Băcanu, *Proprietatea industrială*, LUMINA LEX, București, 1999, volumul I,II,III;
48. Julieta Manoliu, Ch Durac “*Drept civil, Drepturile reale principale*”, Iași Editura Fundației “Chemarea” 1994 pag 195;
49. L.Pop „*Dreptul de proprietate și dezmembrămintele sale*”, ediție revăzută și adăugită, ed. Lumina Lex, București, 2001, p.8-10.
50. *Manualul judecătorului la examinarea pricinilor civile*. Cartier juridic. Chișinău 2006;
51. Mircea T., *Drept civil, drepturi reale*, ed. Argument, București 2000;

52. Mitru C. Florescu, „Dreptul de proprietate”, București, 2002, pag. 116.
53. Ovidiu Ungureanu, Alexandru Bacaci, Corneliu Turianu, Călina Jugastru “*Principii și instituții de drept civil*” Curs selectiv pentru licență 2002- 2003, București Editura “Rosetti” 2000 pag 166;
54. Philippe Malaurie, Laurent Aynes, Pierre Yves-Cautier; Contractele civile. trad: Diana Dănișor. București, 2009, p.61.
55. Romițan C.R. Protecția penală a proprietății intelectuale. București: Editura C.H.Beck, 2006, p. 131;
56. Sergiu Baieș, N. Roșca Partea generală “ Drepturile reale Teoria generală a obligațiilor” (Scheme) Chișinău 2001;
57. Sergiu Baieș, N. Roșca, *Partea generală “Drepturile reale Teoria generală a obligațiilor” (Scheme)* Chișinău 2001;
58. Stoica V., Drept Civil. Drepturi reale principale, edit. Humanitas, București, 2004;
59. Teodor Boboască, Dreptul proprietății intelectuale, Beck, București, 2006;
60. Țurcanu R. Exercițarea servituții. Drepturile și obligațiile fondului dominant. “Legea și viața”, 2004, nr. 10;
61. Țurcanu Radu, Dreptul de servitute: Teză (12.00.03), Chișinău, 2005.
62. Ugo Matei, Sergiu Baieș, N. Roșca “Principii fundamentale a dreptului de proprietate”, Chișinău Editura “Arc” 2000 pag. 346;
63. Ungureanu O., Munteanu C., Drept Civil. Drepturi reale, edit. Rosetti, București, 2005;
64. Victor Volcinschi, Dorian Chiroșca, Dreptul proprietății intelectuale, Chișinău, 2001;
65. Viorel Roș, Dreptul proprietății intelectuale, Mărcile și indicațiile geografice, ALL BECK, București, 2003
66. Viorel Roș, Tratat de drept de autor și drepturi conexe, București, 2005;
67. Zinaida Guțu, Riscurile investițiilor în construcția spațiului locativ. Studiu, Chișinău, 2014;
[http://transparency.md/files/docs/Studiu%20Riscurile%20investitiilor%20in%20constructii 2014.pdf](http://transparency.md/files/docs/Studiu%20Riscurile%20investitiilor%20in%20constructii%202014.pdf)
68. А. И. Парог, Уголовное право Российской Федерации. Особенная часть. Москва: ЮРИСТЪ, 2001;
69. М.П.Журалев, С.И.Никулин, Уголовное правою Общая и особенная части, Москва: НОРМА, 2007, p.404-405.